

پنجشنبه 20 خرداد 1395 - 3 رمضان 1437 - 9 ژوئن 2016

شهادت عالم نستوه آیت الله «سید محمد رضا سعیدی» در زندان رژیم پهلوی

* 20 خرداد

در گذر تاریخ

* شهادت عالم نستوه آیت الله «سید محمد رضا سعیدی» در زندان

رژیم پهلوی (1349 ش)

اشاره:

آیت الله سید محمد رضا سعیدی خراسانی در سال 1301 ش (1341 ق) در مشهد مقدس دیده به جهان گشود. ایشان پس از خواندن دروس جدید و مقدمات و سطوح متوسطه به قم عزیمت نمود و از آیت الله سید حسین بروجردی و دیگر آیات عظام به ویژه

امام خمینی (ره) بهره مند شد.

شهید سعیدی در دوران سیاه ستم شاهی، به مبارزات سیاسی روی آورد و با ایستادگی وصف ناپذیری علیه استبداد رژیم شاهنشاهی قد علم کرد. شهید سعیدی همچنین در تهران با تأسیس حوزه علمیه، تشکیل کلاس برای بانوان، تشکیلات امر به معروف و نهی از منکر و تأسیس کتابخانه، فعالیت می نمود. اما آن چیزی که بیش از هر فعالیت دیگری بعدها به ثمر نشست، دمیدن روح حماسه فریاد در کالبد نوجوانان و جوانان بود.

ساواک چندین بار به منزل وی حمله ور شده و او را دستگیر و به زندان انداخت. به دنبال فعالیت های ضد رژیم ستم شاهی که از جانب این عالم مجاهد صورت می گرفت، ساواک ایشان را در یازدهم خرداد 1349 ش بازداشت و زندانی کرد. مزدوران ساواک در زندان، این سید و الا مقام را به شدیدترین نحو شکنجه کردند ولی ایشان با روحیه ای بالا مقاومت می نمود. آن شهید بزرگوار درباره

حضرت امام به شکنجه گران ساواک گفته بود: «به خدا سوگند اگر مرا بکشید و خونم را بر زمین بریزید در هر قطره خونم، نام مقدس خمینی را خواهید یافت.» سرانجام، ساواک که از به زانو درآوردن این اسوه پایداری ناامید شده بود، طی نقشه مزورانه ای در زندان، ایشان را به شهادت رساند و برگ ننگین دیگری بر جنايات رژیم پهلوی افزوده گشت. مزار این شهید بزرگوار در قبرستان وادی السلام قم می باشد.

* دولت مبلغ 150 میلیون دلار به پاکستان وام داد (1355 ش)

* شیخ عیسی بن سلمان آل خلیفه امیر دولت بحرین وارد تهران شد (1357 ش)

* امام خمینی پیامی به مناسبت فرارسیدن اربعین شهادی قم (وقایع روزهای 19 و 20/2/1357) خطاب به مردم ایران ارسال نمودند. (1357 ش)

اشاره:

امام خمینی پیامی به مناسبت فرارسیدن اربعین شهادی قم (وقایع روزهای 19 و 20/2/1357) خطاب به مردم ایران ارسال نمودند. (1357 ش)

ایشان در این پیام به تغییر مهره هائی که همچنان از همین قماش هستند، اشاره کردند و این اقدامات را تلاش و فریب های تازه رژیم اعلام نمودند.

* عزل «بنی صدر» از فرماندهی کل قوا از سوی

امام خمینی (ره) (1360 ش)

اشاره:

با انتخاب بنی صدر به ریاست جمهوری در بهمن 1358، مسئله انتخاب نخست وزیر و تشکیل دولت مطرح گردید که در این مورد بین رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی اختلاف نظر پدید آمد.

پس از کشمکش هائی سرانجام در شهریور 1359، شهید محمد علی رجائی به عنوان نخست وزیر به مجلس معرفی شد و موفق

به کسب رأی اعتماد گردید و دولت خود را تشکیل داد. با این که مسئله مورد اختلاف، ظاهراً حل شده بود، اما کشمکش و اختلاف پنهانی و آشکار بین رئیس جمهور و مخالفانش در مجلس و خارج از آن ادامه پیدا کرد. با آغاز جنگ، با این که این مسئله، تمام توان و فکر مسئولان را به خود مشغول کرده بود، اما در عین حال، اختلاف میان سطح بالای کشور ادامه یافت. در عرصه جنگ نیز، بنی صدر در مقام فرماندهی کل قوا، معتقد به جنگیدن به شیوه اشکانیان بود یعنی نیروی دشمن به درون مرز کشیده شده، سپس محاصره و نابود گردد. این سیاست نظامی، باعث اشغال نقاط وسیعی از اراضی ایران اسلامی توسط ارتش متجاوز بعث شد و بر اثر عدم ارسال مهمات و نیرو به خط مقدم، نیروهای اسلام علی رغم جانفشانی‌ها و حماسه آفرینی‌های مثال زدنی، مجبور به عقب‌نشینی شدند.

در نحوه اداره کشور نیز، کوشش‌های امام که دو طرف را به رفع اختلاف و وحدت و تفاهم دعوت می‌کرد بی‌ثمر ماند. در نتیجه حضرت امام خمینی، در بیستم خرداد 1360، پس از مشورت با مسئولان متعهد کشور، طی حکم کوتاهی، ابوالحسن بنی صدر را از فرماندهی کل قوا که به نیابت از ولی فقیه در اختیار داشت، عزل کرد و در پی آن، مجلس شورای اسلامی، طرح عدم کفایت سیاسی بنی صدر را با اکثریت آراء در 31 خرداد آن سال، به تصویب رساند.

* درگذشت محمداصادق
همایونی پژوهشگران
برجسته کشور در حوزه
مردم‌شناسی (1392ش)

اشاره:

محمداصادق همایونی سروستانی متولد پانزدهم تیرماه 1313 هجری شمسی در سروستان بود. از کودکی با قلم و کتاب و روزنامه خواندن و نوشتن به تشویق پدر سر و کار داشت. در سال 1334، نخستین شعرش را در صفحه‌ی ادبی مجله‌ی روشنفکر که توسط فریدون مشیری اداره می‌شد، با عنوان ترانه چاپ کرد و در همان سال نخستین داستان کوتاهش در مجله‌ی سپید و سیاه انتشار یافت. از آن زمان به نوشتن رمان‌های دنباله‌دار، مقالات، سفرنامه، پژوهش در زمینه‌ی فرهنگ مردم و تعزیه و نقد و بررسی کتاب در روزنامه‌ها و نشریات مختلف پرداخت. از همایونی بیش از 30 کتاب و 200 مقاله و گفت‌وگوهای بسیاری در زمینه‌ی شناخت تعزیه و نیز فرهنگ مردم و شعر و رمان منتشر شده است. آثار او بویژه در زمینه‌ی تعزیه و فرهنگ مردم مورد توجه ایران‌شناسان و علاقه‌مندان این رشته‌هاست. همایونی برای دائرةالمعارف‌ها نیز مقالاتی نوشته و خود عضو هیئت علمی دائرةالمعارف بزرگ اسلامی بود.

از جمله کتاب‌های او می‌توان به تعزیه در ایران، اثر برگزیده‌ی سال کشور و برگزیده‌ی جشن کتاب فارس، تعزیه و تعزیه‌خوانی به عنوان اولین کتاب در زمینه‌ی تعزیه در ایران، شیراز خاستگاه تعزیه و ترانه‌های محلی فارس اشاره کرد. همچنین چندین مجموعه‌ی داستان و شعر و سفرنامه و کتاب‌هایی در باب فرهنگ مردم جزو آثار او به‌شمار می‌آیند. مراسم تشییع پیکر و خاک‌سپاری محمداصادق همایونی

ساعت 9 صبح روز سه‌شنبه (21 خردادماه) در شاه دای اله شیراز برگزار می‌شود. در معرفی او همچنین عنوان شده است: محمداصادق همایونی تحصیلات ابتدائی خود را در فاصله‌ی سال‌های 1321 تا 1326 در مدرسه سیبویه سروستان به پایان رساند و در سال 1327 برای ادامه‌ی تحصیل به شیراز رفت.

او دوره‌ی دبیرستان را در فاصله‌ی سال‌های 1327 تا 1332 در دبیرستان‌های حاج قوام، شاهپور، نمازی و سلطانی طی کرد. بعد از اخذ دیپلم در رشته‌ی ادبی به تهران عزیمت کرد و به تحصیل در رشته حقوق پرداخت و در سال 1337 لیسانس رشته‌ی حقوق قضائی را اخذ کرد. همایونی سروستانی در سال 1338 در آزمون ورودی وزارت دادگستری برای گزینش قاضی شرکت کرد و پذیرفته شد.

پس از طی دوره‌ی کارآموزی در دادگستری شیراز، کار قضائی را از پست‌های اولیه آغاز کرد و در طی دوران قضاوت تا سال 1369 که بنا به تقاضای شخصی بازنشسته شد، مشاغلی چون دادرسی دادگاه شهرستان شیراز، ریاست شعبه‌ی دوم دادگاه‌های شهرستان شیراز، مستشاری دادگاه استان فارس و بالأخره ریاست شعبه‌ی شش دادگاه عمومی حقوقی یک شیراز را برعهده داشت. او بنا به تقاضای خود مدت سه ماه به صورت افتخاری در مناطق محروم ریاست دادگاه بخش مستقل دشت آزادگان (سوسنگرد) را نیز قبل از بازنشستگی برعهده گرفت و بعد از بازنشستگی پروانه‌ی وکالت اخذ کرد.

* مرگ «مروان بن حکم»

بانی سلسله مروانی بنی‌امیه و

دشمن سرسخت اهل بیت

(65 ق)

اشاره:

مروان بن حکم بن ابی العاص، در سال دوم هجری متولد شد. پدرش لعن شده پیامبر اسلام بود که او را

از مدینه اخراج کرد.

در زمان عثمان به دربار

راه یافت و به خلیفه بسیار

نزدیک گردید.

او پس از مرگ معاویه دوم به خلافت رسید و دولت اموی در خاندان آل مروان جریان یافت. مروان، آدمی منافق، مزور، مکار و

خبیث بود. مدت خلافت وی در حدود 10 ماه

به طول انجامید. مروان همسر یزید را به زنی گرفت و به دست او هم کشته شد، زیرا به یزید توهین کرده بود. مروان یکی از

دشمنان سرسخت اهل بیت عصمت و طهارت (ع) به شمار می‌رود که ظلم فراوانی به این

خاندان روا داشت.

* رحلت عالم کبیر «شیخ مفید»

فقیه نامی و متکلم

شهریر مسلمان (413 ق)

اشاره:

ابوعبدالله، محمد بن محمد بن عثمان معروف به شیخ مفید، عالم نامی، از مراجع شیعه، فقیه، متکلم، متوفی و مدفون در بغداد،

در یازده ذیقعده‌ی سال 336 ق

در روستائی در ده فرسنگی شمال بغداد به دنیا آمد.

وی در آن جا رشد و نمو کرد و تحصیلات مقدماتی را در زادگاه خود فرا گرفت؛ سپس برای تکمیل معلومات خود

به بغداد رفت. شیخ مفید در مکتب ابن قولویه و شیخ صدوق و ابوغالب رازی و ابن جنید کسب علم نمود و به درجه‌ی اجتهاد

رسید.

از جمله شاگردان وی، سیدرضی و سیدمرتضی، شیخ طوسی، ابوالفتح کراجکی و نجاشی بوده‌اند.

در آن زمان بغداد مرکز علوم اسلامی بود و در فقه مذاهب اربعه، مکتب شیخ مفید رونق داشت. شیخ مفید در جهت تقویت

تشیع زحمت بسیار کشید. او از پایه گذاران علم کلام و اصول فقه استدلالی و منطقی به شمار می‌رود. تلاش علمی این عالم

ربانی تا آن اندازه وسیع و گسترده بود که دانشمندان اهل‌تسنن به او لقب مفید دادند. آثار وی عبارتند از: الارشاد، الاختصاص،

امامت امیرالمؤمنین و کشف السرائر و کتب دیگر.

در احوال او نوشته‌اند که شب‌ها مختصر می‌خوانید، باقی را به نماز یا مطالعه یا تدریس و یا تلاوت قرآن مجید می‌گذراند.

شیخ مفید از جمله

کسانی است که توقیعات و

نامه‌های مختلفی از ناحیه‌ی مقدسه‌ی صاحب الامر (ع) با عباراتی چون: السلام علیک ایها الولی المولی المخلص فی الدین،

المخلص فینا... به او ارسال می‌شد. او را در پایین پای امام هفتم (ع) در کنار استادش ابن قولویه

به خاک سپردند.

* درگذشت «ابن حشّاب»

محقق و نویسنده‌ی

مسلمان (567 ق)

اشاره:

ابومحمد عبدالله بن احمد معروف به ابن حشّاب در سال 492 ق در عراق به دنیا آمد واز کودکی

به فراگیری علوم رایج زمان

خود پرداخت.

ابن حشّاب به تدریج در رشته‌های منطق، حدیث، ادب، نحو و لغت مهارت یافت و به تألیف کتب متعدد همت گماشت.

شخصیت علمی ابن حشّاب از اعتباری کم نظیر برخوردار است و به این سبب او را علامه، حُجَّتِ عَرَب و حجت الاسلام

خوانده‌اند.

ابن‌خشب در قرائت قرآن

و فهمیدن قرآن مجید، سرآمد قاریان عصر خود محسوب می‌شد و قرآن را با قرائت‌های گوناگون از حفظ داشت. ابن‌خشب با مردم فرو دست بسیار فروتنانه رفتار می‌کرد اما در برابر فرمانروایان و اشراف، تکبر نشان می‌داد. افزون بر استادی در زبان عرب، نحو، لغت، تفسیر، حدیث، نسب‌شناسی و... در ادب، شعر، منطق، حساب، هندسه و... نیز مهارت داشت. از او تألیفات ارزشمندی بر جای مانده است که تواریخ میلادُ الائمة و وقایعهم، مسائلُ فی النحو و القصیده البدیعیة و... از آن جمله‌اند. ابن‌خشب ثروت خود را که مجموعه‌ای از کتب نفیس بوده، وقف طالبان علم کرد اما اکثر آن‌ها به تاراج رفت.

* وفات علامه محمدحسین

نجفی روحانی معاصر (1409ق)

اشاره:

آیت الله علامه شیخ محمدحسین نجفی عاملی دوران کودکی را در نجف همراه با پدر سپری کرد و سپس در معیت خانواده به ایران مراجعت و بعد از مدت کوتاهی در همان آغاز جوانی برای ادامه تحصیل به نجف عزیمت نمود. حدود سی سال در نجف اشرف در خدمت اساتید فقه و اجتهاد و علوم و معارف دین به تحصیل پرداخت. آیت‌الله نجفی عاملی مدت بیست سال از محضر آیات عظام آقا سیدابوالحسن اصفهانی و آقا میرزااحسین نائینی و آقا ضیاءالدین عراقی و آقا شیخ محمدحسین غروی استفاده برده است و به درجه اجتهاد مفتخر گردید. وی در معقول از محضر آقا شیخ مرتضی طالقانی و آقا حسین بادکوبه‌ای و در علم رجال و حدیث از محضر آقا شیخ‌علی زاهد قمی بهره برد. سایر علوم دین و سطوح عالی را از محضر اساتیدی چون آیات آقا شیخ‌عبدالحسین رشتی، آقا میرزا‌علی ایروانی صاحب حاشیه، آقا میرزاابوالحسن مشکینی، آقا شیخ محمدحسین تهرانی، آقا شیخ‌شعبان رشتی و سایر آیات نجف اشرف استفاده نمود. پیش از تشرف به نجف، مقداری از سطوح عالی را از محضر پدر خود و نیز آیت‌الله سیدحسن مدرس در تهران بهره‌مند شد. آیت‌الله نجفی عاملی در طول اقامت خود در نجف به تدریس و تربیت طلاب علوم دینی مشغول بود. بعد از گذشت دو سال از رحلت استاد خود یعنی آیت‌الله العظمی اصفهانی به ایران عزیمت نمود و در تهران اقامت گزید. از وی تألیفاتی در موضوعات مختلف به صورت مخطوط باقی مانده است. این عالم بزرگوار در عصر روز سوم ماه رمضان سال ۱۴۰۹ق با داشتن عمری قریب به نود سال دار فانی را وداع گفت. طبق وصیت علامه، پیکر وی به مشهد منتقل شد و در جوار حضرت امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.

* 11 ژوئن

در گذر تاریخ

* تجزیه نور خورشید با به کارگیری روش‌های علمی (1855م)

* مرگ «ارنست رادرفورد» فیزیک‌دان انگلیسی و پدر انرژی هسته‌ای (1937م)

* اخراج نیروهای امریکایی و انگلیسی از لیبی (1970م)

* 9 ژوئن در گذر تاریخ

* اشغال سرزمین پاراگوئه در امریکای جنوبی توسط ارتش اسپانیا (1535م)

* تولد «پتر کبیر» نامورترین امپراتور روسیه (1672م)

* تولد «آمدو آوگادرو» فیزیک‌دان معروف ایتالیایی (1776م)

- * پایان کار کنگره تاریخی وین پس از سقوط ناپلئون بُنپارت (1815م)
- * لغو قانون برده‌داری در آمریکا توسط «آبراهام لینکلن» (1862م)
- * درگذشت «چارلز دیکنز» نویسنده و رمان نویس شهیر انگلیسی (1870م)
- * اختراع آنتن امواج صوتی توسط «گولیلمو مارکونی» (1896م)
- * آتش‌سوزی بزرگ دانشگاه الجزیره و نابودی 500 هزار جلد کتاب نفیس (1962م)